

Probemium

Incipit probemium in dyalogum
malogranati.

Esli accedens
ad seruitutē dei sta in iustis
cia et timore. et prepara ami-
mam tuam ad temptatiōem. deprime
cor tuum et sustine. Inclina aurem tuā
et suscipe verba intellectus et ne festis
nes in tempus obductionis. Sustine
sustentationes dei. Coniungere deo et
sustineat crescat in nouissimovita tua
Eccl. scđo.

Capitulum .I. A

Sancta tri-
nitas pater et filius
et spiritus sanctus.
vnuis omnipotens
deus. sue diuinitatis
ac bonitatis et
iessabilis dulcedi-
nis et charitatis virtutē que est in ip-
so. et ipse volens cōmunicare altis et es-
sealios sui pricipes. fecit creaturā ra-
tōnabilem que seipsum videlicet sum-
mum bonum intelligeret: intelligēdo
amarer amando possideret possidēdo
beata esset. fecit ergo deus primum ho-
minem formādo corpus eius de limo
terre et inspiravit in faciem eius spira-
culum vite hoc estiam creauit quam
corpori faciendo vniuit. factus aut̄ est
homo ad ymaginē dei in naturalibus
et ad similitudinem in gratuitis ut di-
cit glo. super illud ps. Et sit splendor
dñi dei sup nos ymago similitudinis
ad quā facti sumus nō patris tantum
vel filij vel spiritus sancti sed totius tri-
nitatis. p memoriam similes parri. p
intellectum filio. p dilectōnem suero
lunratem spiritus sancto. De hoc etiā
dicit beatus bern. Per memoriam pa-
tri similes sumus p intelligentia filio
spiritui sancto nihil ita simile ē in nō

Capitulum .I.

bis q̄ voluntas sive amor vel dilectio.

Bredit etiā deus tāle corpus pri-
mo hōi qđ anime esset subiectū ut esset
etiā obtempans sine rebellione. esset quo/
q̄ anime cōformevit sicut anima erat in
nocens et ramē poterat peccare. sic cor
pus esset impassibile et nō posset mor-
talitatem incurtere et ideo poterat mori
et non mori. poterat habere sufficien-
tiā et indigentiam poterat obtempa-
re et rebellare et hoc fuit ratione nature
defectiōne ex nihilo create nec p gloriā
alio gratiam confirmate. fuit tamen il-
lud corpus ita conditū ut in eo nulla
esset pugna rebellionis. nulla prompti-
tatis libidinis. nulla diminutio vigo-
ris. nulla corruptiō mortis. **H**ec autē
immortalitas ade. fuit principaliter
ab anima sicut ab influente. a corporis
equali dispositione sicut a disponente.
a ligno autem vite sicut a vegetante. a
regimine vero divine prouidēcie sicut
ab interius protegēte. factus est itaq̄
homo absq̄ omni culpa et miseria nec
ad culpā habuit somnis incitamentū

C Insup datuz fuit ei quadruplex
adiutoriū. Unum ad recte volendum
Scđm ad murmurandū ptra malum
et stimulandum ad bonum. Primum
est conscientia. Secundum fide eris.
Tercium fuit scientia illuminās intel-
lectum ad cognoscendum seipsum. te-
cum et mundū istum qui factus fuit pro-
pter ipsum. Quartū fuit caritas accē-
dens affectum ad diligendū deum sup
omnia et proximū suum sicut seipsum.
Noticiam etiam dei habuit cuīs pre-
sentiam quadam interiori aspiratiōe
contemplabatur nō tamen ita excellē-
ter ut in patria. nec ita in emigmate sic
modo invia in qua ptemplatione sum
me in deo delectabatur et prōsequēs
eo fruebat prout competebat homini

d.i.

Prohemium

in statu innocentie existēti qui si in sta-
tu innocentie pmansisset viuuad glo-
riā transflatus fuisset. **D**uplex
q̄ p̄e bonū d̄s illi p̄parauerat vñū tpa-
le aliud eternū. primū dedit. secundū
pmisit. ideo duplex p̄ceptuz primus
homo habuit. vñū nature ad custodiē
dum bonū datū. aliud discipline ad p̄-
merendū bonū. pmisum & hoc non po-
terat mereri melius q̄ p̄ mera obiam
E Sed istuz statū felicē viz innocentie
parentes nēi primi ppter inobiam
pdiderūt & oēs posteros suos. i. omne
genus humanū ad magnā miseriā p̄-
dixerūt. **F** Inuidens em̄ diabolus
felicitari hoīs in sp̄e serpentis ip-
sam mulierē tāq̄ fragilioz̄ aggredit
temptandā quā cū in responſione l̄du-
bitantē cerneret. instict fortius. vñis
cens eā etiā vir̄ illa mediāte teiecit.
pcessit igif sic. primo querēdo cur p̄ce-
pit robi deus &c. secūdo afferendo ne
quaq̄ moriemini. tertio pmittendo.
eritis sicut dñ scientes bonū & malum
Processus iste fuit max̄e versutie q̄
pcessit experiendo impellendo & allisci-
endo. Expiantiam em̄ accepit in in-
terrogatione. impulit in assertio. al-
lexit in promissione. Allerit em̄ dyab-
olus mulierē p̄ triplex appetibile. s.
p̄ sciam q̄ est appetibilis rōmis. per ex-
cellentiā ad modū dei q̄ est appetibi-
lis irascibilis p̄ suavitatē ligni q̄ est ap-
petibilis occupiscibilis. Igif vir pec-
cauit q̄r lignū vetitū gustauit. Enī & pe-
nas accepit vt in sudore vultus sui pa-
ne suoresceret. **G** Julianus autē in
duob̄ peccauit q̄r supbiuit & vetitū cis-
bum d̄medit vnde & duplicez maledi-
ctionē h̄z. s. sub viri p̄tate eris & hoc
pter primū. Itē in dolore p̄ies ppter
secundū. **H** Deinde adā & eva de
padiso expulsi sūt sicut lucifer de celo.
& in hac valle miserie habitates facti

Capitulum .II.

sunt mortales. ceciderūt em̄ miserabiliter a statu innocentie & ḡe in statū cul-
pe & miserie ppter hoc certū est q̄ oēs
nascimur filiū ire q̄r priuati rectitudie
originalis iusticie quā p̄uaricatōe z̄ vo-
camus culpā originalē ppter cuius ha-
bundantia incurritus quantū ad aīas
quadruplicē penā. s. infirmitatē igno-
rantiā maliciā & p̄cupiscentiam. Que
q̄tuor inficta sūt ppter originales p̄ctū
q̄s sane penas comitaf in corpē multi-
plex labor multiplex morbo & multi-
plex dolor. Ad has quoq̄ penas sub-
sequit̄ pena mortis & incineratōis pe-
na carentie dei visionis & amissionis
glorie celestis **T**Ca. .II. **J**

Adens aut̄ p̄is
sumus deus & misericordissi-
mus dñs deus hoīem quē ad suūp̄ins
fruitionē formauerat a statu innocentie
tā felici ppter p̄ctū inobie cecidiſ-
se mōra sunt oīaviscera m̄e eius sup-
eu & cogitabat cogitatiōes pacis & re-
temptōis q̄o posset genus humānum
qd̄ creauerat ad se p̄suendū itē p̄for-
mare. hoc intelligens diuina d̄itas &
iusticia. de quib⁹ d̄t p̄s. Iusticia tua
iusticia in eternū & lex tua veritas. Cō-
tradicabant afferentes humanā natu-
rā q̄ p̄ culpā inobie erat sauciata iuste
esse dānatam nō debere reformari. Au-
diens hoc par dei q̄ exupat oēm sensū
& m̄ia dñ. de qua dicit p̄s. Misericor-
dia dñ plena est terra p̄ patientes hoī-
minē lapsum & ppter culpā damnatus
eius causam fibi assumpserūt & in p̄spe-
ctu altissimi eam obtulerunt obsecrā-
tes & stimulantes eius pietatem vt su-
um plasma quod ad laudem & gloriaz̄
& honorem suūmet creauerat in eternū
p̄ire non permitteret. Eritas aut̄ hoc
reclamabat & iusticia prohibebat dicē-
tes q̄ ille homo qui sponte per suā cult-